

14. února 2017

Těm, kterých se to týká

Píši, abych vyjádřila své znepokojení nad hrozící demolicí budov Transgasu v Praze, a současně, abych vyslovila své přesvědčení o jejich architektonické, a tedy i kulturní hodnotě. Tento komplex budov, a mikro-urbanistické prostředí, které vytvářejí, jsou vzácnými šperky poválečné Prahy. Budovy Transgasu nejsou jen stavebním odkazem jiného systému, který je mimochodem stejně tak součástí české historie jako čtvrť Vinohrady, kde se areál Transgasu nachází. Budovy Transgasu jsou však také vrcholným dílem, kterým Čechy přispěly světovému dědictví poválečné architektury.

Právě kvůli jejich historickému kontextu může být obtížné najít k těmto budovám vřelý vztah; je to jistě obtížnější, než oblíbit si historické město. Odstranění těchto budov těžko změní historická fakta, snadno však zamezí poučení z historie, která se k nim váže. Nadto je dlužno ocenit invenci Iva Loose a Jindřicha Malátka – jejich práce s opláštěním budov je inspirativní a jedinečná, ať už v případě atmofixu věžáků, anebo v rafinovaném využití dlažebních kostek dalšího monolitu. To je to nejlepší z české poválečné architektury. Podobnou hodnotu představují futuristické interiéry komplexu; byť vznikly později než chlupaté sedačky a sprška skleněných meteorů v interiérech rozhledny na Ještědu, ukazuje nápadité směřování do budoucna a vzrušení z techniky, jaké si návštěvníci Prahy mohou denně vychutnávat v podobě ikonického designu stanic metra (a na který si mimochodem většina Pražanů zvykla do té míry, že si jeho výjimečnost už ani neuvědomují).

Odstranit tyto budovy by bylo totéž, jako odstranit budovy fakulty architektury a umění Yale University od Paula Rudolpha, nebo bostonského vládního centra, a pro většinu historiků architektury by bylo zboření kterékoli z nich zločinem. Ve chvíli, kdy dědictví naší civilizace mizí pod bombami v Aleppu nebo Bagdádu, lze jistě najít způsob jak zachovat a revitalizovat tuto architekturu a pomoci jí se znovu zapojit do života v centru města.

Prosím neváhejte mne v případě dotazů kontaktovat na adrese miljacki@mit.edu, ráda Vám podám další vysvětlení.

S úctou,

Ana Miljački, Ph.D.

Associate Professor of Architecture

Massachusetts Institute of Technology v Cambridge

Velká Británie

Paní Ana Miljački, Ph.D. je autorkou právě vyšlé publikace *Czech Architecture for the Socialist Lifestyle 1938-1969* (Česká architektura pro socialistický životní styl).

Ana Miljački, *Czech Architecture for the Socialist Lifestyle 1938-1969*, New York 2017.

www.routledge.com/9781138208179

Ana Miljački je absolventkou oboru dějiny a teorie architektury na Harvardské univerzitě, kde následně vedla semináře a přednášky. Další pedagogické zkušenosti získala na Kolumbijské univerzitě a City College v New Yorku. V současnosti působí jako kritička a pedagožka na Massachusetts Institute of Technology v Cambridge, kde vyučuje teorii a dějiny architektury a designu. Ve svém výzkumu se věnuje roli architektury a architektů střední Evropy v období studené války a dále postmoderním teoriím v době pozdního socialismu, stejně jako tendencí současné architektonické produkce.

V roce 2014 byla spolu s Evou Frank i Gilabert a Ashley Schaferem kurátorkou a tvůrkyní konceptu *OfficeUS* - amerického pavilonu na benátském bienále architektury.

Je spoluautorkou publikace *Architekti Sial*. Miroslav Masák ed., *Architekti SIAL*, Praha 2008.

Z dalších publikací autorky:

Ana Miljački, *Czech Architecture for the Socialist Lifestyle 1938-1969, New York 2017.*

Ana Miljački, *The Optimum Imperative*. Florence 2017.

Amanda Reeser Lawrence - Ana Miljački eds., *Terms of Appropriation: Essays on Architectural Influence*, New York 2016.

Eva Franch i Gilabert - Amanda R. Lawrence - Ana Miljački - Ashley Schafer, *Officeus Agenda*, Zurrich 2014.

Ana Miljački, *The Optimum Aesthetic: Environment, Lifestyle and Utopia in the Postwar Czech Architectural Discourse*, Cambridge 2007.